

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15436
Tarih : 15.12.2025

37899

Mehmet KAMAÇ
Diyarbakır Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet KAMAÇ

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde 2015–2016 yıllarında yaşanan çatışmaların ardından gerçekleştirilen yıkım, kamulaştırma ve mekansal dönüşüm faaliyetleri uygulamalarına ilişkin olarak çok sayıda yurttaş tarafından idari ve adli yargı mercilerinde dava açılmıştır. Ancak kamuoyuna yansıyan bilgiler ve hak sahiplerinin beyanları, bu davaların önemli bir bölümünün uzun yıllar boyunca sonuçlandırılmadığını, yargılama süreçlerinin makul süre ilkesine aykırı biçimde uzadığını göstermektedir.

Kamulaştırma işlemleri, mülkiyetin kullanımının engellenmesi ve konutlara erişimin fiilen mümkün olmaması gibi uygulamalar, mülkiyet hakkı ve konut hakkı bakımından ciddi hukuki sonuçlar doğurmasına rağmen, yargı yoluyla etkili ve zamanında bir giderim sağlanamadığı yönünde iddialar bulunmaktadır. Uzayan yargı süreçleri, hak sahiplerinin mağduriyetlerini derinleştirmiş; etkili başvuru hakkı ve hukuk güvenliği ilkesi açısından kamuoyunda ciddi soru işaretleri yaratmıştır. Bu nedenle Sur ilçesine ilişkin kamulaştırma ve yıkım işlemlerine karşı açılan davaların sayısı, bu davaların sonuçlanma durumu ve yargılama sürelerine ilişkin verilerin açıklığa kavuşturulması; ayrıca uzun süren yargılamaların yurttaşların temel hakları üzerindeki etkilerinin Bakanlığınızca değerlendirilip değerlendirilmediğinin ortaya konulması, TBMM'nin denetim görevi açısından önem arz etmektedir.

37899

Mehmet KAMAÇ
Diyarbakır Milletvekili

Bu bağlamda:

1. Diyarbakır Sur ilçesinde 2015–2016 yıllarında yaşanan çatışmalar sonrasında gerçekleştirilen yıkım, kamulaştırma ve mülkiyet ihtilaflarına ilişkin olarak idari ve adli yargıda toplam kaç dava açılmıştır?
2. Bu davaların kaç sonuçlanmış, kaç halen derdesttir?
3. Sonuçlanan davalarda ortalama yargılama süresi kaç yıldır?
4. Sur ilçesine ilişkin davalarda yürütmenin durdurulması talepleri kaç dosyada talep edilmiş, bu taleplerin kaç kabul edilmiş, kaç reddedilmiştir?
5. Uzayan yargı süreçlerinin, mülkiyet hakkı ve konut hakkı üzerindeki etkilerine ilişkin olarak Bakanlığınız tarafından herhangi bir değerlendirme, inceleme veya rapor çalışması yapılmış mıdır? Yapıldıysa kapsamı nedir?
6. Sur ilçesinde açılan davalar nedeniyle Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yapılmış mıdır? Yapıldıysa bugüne kadar kaç başvuru kabul edilmiş veya ihlal kararı verilmiştir?
7. Aynı konuya ilişkin olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvurular bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa, bunların sayısı ve mevcut durumu nedir?
8. Sur ilçesinde yaşanan uygulamalara ilişkin olarak yargı süreçlerinin hızlandırılması ve hak sahiplerinin etkili başvuru hakkının sağlanması amacıyla Bakanlığınızca alınmış veya alınması planlanan özel bir tedbir bulunmakta mıdır?